

Abstrakt

Vybrané otázky spotřebitelských smluv

Spotřebitelské smlouvy jakožto smlouvy uzavírané se spotřebitelem, který je slabší stranou závazkového vztahu, tvoří nedílnou součást našeho každodenního života. Přestože obvykle považujeme problematiku ochrany spotřebitele za oblast občanského práva, jedná se o kategorii s přesahem do práva obchodního, evropského, trestního a správního. Spotřebitelské právo, které je silně ovlivněno evropskou legislativou, stojí na pomezí mezi soukromým a veřejným právem. Praktické aspekty spotřebitelského práva nicméně nikterak nevyklučují jeho hlavní účel - hledání spravedlnosti, tj. vyvažování rovnosti na straně jedné a svobody na straně druhé. Téma spotřebitelských smluv je dnes, kdy jsme vystavováni reklamě na každém kroku, ještě aktuálnější. Navzdory stávající ekonomické krizi se finanční gramotnost české populace zvyšuje pomalu. Zákony neodpovídají rychlému technologickému rozvoji společnosti, a tak bývá praxe docela jiná, než jak ji známe z učebnic.

Nový občanský zákoník, který přináší mnoho změn nejen ve spotřebitelském právu, byl schválen v roce 2012. Kodex vyvolal nesčetné vášně jak mezi odbornou, tak laickou veřejností. Důležitost zákoníku byla zastíněna mediální zkratkou a ideologickým výkladem. Starý občanský zákoník byl mnohdy prezentován jako socialistické dědictví, kterého se musíme zbavit. Reforma soukromého práva se stala politickou záležitostí.

Nejen právníci, ale i spotřebitelé se budou muset vypořádat s nejednoznačnou povahou nového občanského zákoníku. Právě připravovaná novela nového občanského zákoníku potvrzuje, že shromáždění občanskoprávní materie do jednoho právního předpisu s sebou nese riziko kazuistické a technicistní povahy zákona.

Zvláštní postavení spotřebitele kromě nové civilní legislativy reflektuje i právní úprava týkající se rozhodčího řízení. Před spotřebiteli se otevírá možnost alternativního řešení sporů za současného zohlednění specifík spotřebitelských smluv. Spotřebitelům byla v roce 2012 prvně v historii přiznána jiná procesní práva než ostatním účastníkům řízení.

Cílem mé rigorózní práce je porovnat postavení spotřebitele podle staré a nové právní úpravy a zhodnotit aktuální problémy spotřebitelského práva na základě příkladů z praxe. Po úvodu následuje druhá kapitola, která se zaměřuje na kupní smlouvu z pohledu nového občanského zákoníku. Kapitola se věnuje především problematice odpovědnosti za vady,

záruky za jakost, distančních smluv a smluv uzavíraných mimo obchodní prostory. Třetí a čtvrtá kapitola mé práce se týká rozhodčího řízení, a to nejprve obecně a následně v souvislosti se spotřebitelskými smlouvami.